

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE**

z dnia 4 kwietnia 2025 r.

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Cisy Sosnowickie im. Tomasza Szeszyckiego”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) zarządza się, co następuje.

- § 1. Ustanawia się na okres 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Cisy Sosnowickie im. Tomasza Szeszyckiego”, położonego na terenie gminy Przybiernów w powiecie goleniowskim, zwanego dalej „rezerwatem”.
- § 2. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.
- § 3. Opis sposobów ochrony czynnej z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określonych zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.
- § 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.
- § 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Szczecinie

Sylwia Jurzyk-Nordlów
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
wewnętrzne istniejące		
1.	Nadmierne zacienienie osobników cisa przez konkurencyjne gatunki drzew i krzewów.	Usunięcie podszytów, podrostów i starszych drzew oraz krzewów nadmiernie zacieniających cisa – wg. indywidualnych potrzeb poszczególnych osobników cisa.
2.	Uszkodzenie cisów oraz ogrodzenia rezerwatu przez przewracające się martwe drzewa lub zwierzynę.	Ścinanie martwych drzew mogących stanowić zagrożenie dla cisów oraz ogrodzenia rezerwatu. Naprawy lub wymiana ogrodzenia.
wewnętrzne potencjalne		
3.	nie stwierdzono	nie określono
zewnętrzne istniejące		
4.	nie stwierdzono	nie określono
zewnętrzne potencjalne		
5.	Zgryzanie młodych cisów przez zwierzynę płową.	Utrzymanie szczelnego ogrodzenia przebiegającego wzdłuż granicy rezerwatu.
6.	Zaśmiecenie rezerwatu przyrody związane z penetracją ludzi, wydeptywanie roślinności.	Ograniczenie zagrożenia w granicach rezerwatu polegające na prawidłowym oznakowaniu. Konserwacja oraz uzupełnienie w miarę potrzeb oznakowania rezerwatu.

Opis sposobów ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

L.p.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Usuwanie drzew i krzewów gatunków konkurencyjnych dla cisa – z runa, podszytu oraz drzewostanu.	Usuwanie drzew zaciemniających osobniki cisa bądź zagrażających powaleniu się na cisy, pielęgnacja siewek i młodszych okazów cisa poprzez mechaniczne wykaszanie/wyrywanie ekspansywnych roślin, m.in. takich jak jeżyna, czeremcha. Podczas prowadzenia działań nie należy powodować zbyt gwałtownego odsłonięcia cisów, tj. radykalnych zmian w dostępie światła. Prace należy prowadzić etapowo, po określeniu indywidualnych potrzeb poszczególnych okazów cisa. Prace wykonywać poza sezonem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od dnia 1 marca do dnia 15 października. Pojedyncze drzewa liściaste można pozostawić w miejscach nie kolidujących z cisami – jako siedlisko dla organizmów zasiedlających martwe drewno, pozostałą biomasę należy usunąć z rezerwatu.	Obszar całego rezerwatu przyrody: oddz. 744 p leśnictwa Rokita, Nadleśnictwo Rokita.
2.	Utrzymywanie istniejącej infrastruktury – ogrodzenia oraz tablic w dobrym stanie technicznym	Na bieżąco, w miarę potrzeb dokonywać niezbędnych napraw i remontów istniejącego ogrodzenia rezerwatu przebiegającego wzdłuż jego granicy. W zależności od potrzeb usuwanie drzew zagrażających funkcjonowaniu ogrodzenia.	Wzdłuż granic rezerwatu.
3.	Monitoring populacji cisa pospolitego.	Monitoring populacji cisa pospolitego wraz z oceną skuteczności przeprowadzonych zabiegów ochronnych. W 2 i 5 roku obowiązywania zadań ochronnych. Obserwacje należy przeprowadzić w trakcie sezonu wegetacyjnego.	Cały obszar rezerwatu
3.	Utrzymanie czystości.	Zbiórka odpadów z miejsc ich nagromadzenia oraz wywóz poza obszar rezerwatu – w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb. Informacje o przeprowadzonych pracach należy przesłać do RDOŚ w Szczecinie.	Obszar całego rezerwatu.
4.	Oznakowanie rezerwatu.	Konserwacja lub wymiana tablic urzędowych i regulaminowych postawionych przy granicy rezerwatu oraz uzupełnienie oznakowania (według potrzeb).	Granice rezerwatu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), regionalny dyrektor ochrony środowiska dla rezerwatów przyrody, które nie posiadają planów ochrony, ustanawia zadania ochronne. Zgodnie z art. 22 ust. 4 ww. ustawy. zadania ochronne, mogą być ustanawiane na rok lub równocześnie na kolejne lata, nie dłużej jednak niż na 5 lat. Zadania ochronne, zgodnie z art. 22 ust. 3 ww. ustawy uwzględniają:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt lub grzybów;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową.

Rezerwat przyrody „Cisy Sosnowickie im. Tomasza Szeszyckiego” uznany został na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 października 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Cisy Sosnowickie im. Tomasza Szeszyckiego" (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 4335). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych odnowienia naturalnego cisa pospolitego *Taxus baccata*, stanowiącego drugie piętro w drzewostanie sosnowym. Rezerwat zajmuje powierzchnię 4,03 ha, znajduje się na terenie województwa zachodniopomorskiego, w powiecie goleniowskim, w gminie Przybiernów. Rezerwat w całości położony jest na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Rokita.

Stwierdzonymi zagrożeniami wewnętrznymi istniejącymi dla przedmiotu ochrony w rezerwacie przyrody są: zacienienie osobników cisa pospolitego, zagęszczenie gatunków konkurencyjnych w podszycie i podroście (w tym np. jarzab zwyczajny, kruszyna pospolita, jawor, buk) oraz gatunki ekspansywne takie jak jeżyna szorstka, czeremcha amerykańska. W celu przeciwdziałania ww. zagrożeniom zaplanowano działania ochronne polegające na wykonaniu cięć i zabiegów pielęgnacyjnych mających na celu zapewnienie lepszego rozwoju okazom cisa *Taxus baccata*, tj. usuwanie drzew zacieniających bezpośrednio bądź zagrażających powaleniu się na cisa oraz usuwanie konkurencyjnego podrostu i podszytu, mechaniczne wykaszanie lub wrywanie ekspansywnych roślin, takich jak jeżyna, czeremcha. Zabiegi zaplanowano etapowo po określeniu indywidualnych potrzeb w odniesieniu do poszczególnych okazów cisa. Zagrożeniem potencjalnym zewnętrznym dla przedmiotu ochrony jest zgryzanie młodych cisów przez zwierzynę płową. W związku z powyższym koniecznym jest przeprowadzanie niezbędnych napraw i remontów istniejącego ogrodzenia rezerwatu przebiegającego wzdłuż jego granicy. W zadaniach ochronnych zaplanowano również cykliczny monitoring przedmiotu ochrony oraz skuteczności podejmowanych działań.

Mając powyższe na uwadze obszar rezerwatu objęty został ochroną czynną.

Zadania ochronne ustanawia się na okres 5 lat.

Projekt niniejszego zarządzenia przesłano do zaopiniowania do Nadleśnictwa Rokita. Nadleśniczy Nadleśnictwa Rokita, pismem z dnia 3 kwietnia 2025 r., znak: ZG.7212.2.2025 pozytywnie zaopiniowało niniejszy projekt.

Projekt niniejszego przesłany został do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. W korespondencji zwrotnej (e-mil z dnia 14 marca 2025 r.) GDOŚ wskazał na dwukrotne wpisanie do projektu działań związanych z oznakowaniem rezerwatu. Dokonano stosownej korekty.

Zgodnie z regulacjami ustawy o ochronie przyrody zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody nie stanowi aktu prawa

miejscowego. Z uwagi na powyższe przedmiotowe zarządzenie nie wymaga uzgodnienia Wojewody wynikającego bezpośrednio z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 z późn. zm.).